

Oversigt – Åbent møde:

Punkt 01 Godkendelse af dagsorden.

04 Generelle sager

Punkt 4.1 Orientering om høringssvar vedrørende ændring af Inatsisartutlov omhandlende støtte til personer med handicap

Punkt 4.2 Orientering om høringssvar vedrørende ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn

Punkt 4.3 Orientering om høringssvar vedrørende vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag

Punkt 4.4 Orientering om høringssvar vedrørende Forslag til Inatsisartutlov om offentlig hjælp

Punkt 4.5 Orientering om høringssvar vedrørende Forslag til Inatsisartutlov om Grønlands Menneskerettighedskommission

Punkt 4.6 Orientering om høringssvar vedrørende Status på boligmassen på ældreområdet 2020

08 Eventuelt

Punkt 8.1

Mødet starter kl. 09:02

Deltagere:

Atassut

Emilie Olsen, Sisimiut, stedfortræder for Anna Karen Hoffmann.

Siumut

Hans Frederik Olsen, Formand, Sisimiut

Inuit Ataqatiguit

Juliane Enoksen, Næstformand, Sisimiut

Carl Christian Olsen, Sisimiut

Fraværende med afbud:

Anna Karen Hoffmann, Atassut, Kangerlussuaq

Erik Jensen, Siumut, Sisimiut

Fraværende uden afbud:

Punkt 01 Godkendelse af dagsorden

Afgørelse

Godkendt.

04 Generelle sager

Punkt 4.1 Orientering om høringsvar vedrørende ændring af Inatsisartutlov omhandlende støtte til personer med handicap

Journalnr. 47.00

Baggrund

Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet fremsendte den 8. december 2020 "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap" til høring hos Qeqqata Kommunia.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 13 af 12. juni 2019 om støtte til personer med handicap

Faktiske forhold

Personer med handicap over 18 år har ret til 1 årlig betalt besøgsrejse til sit hjemsted, mens børn med handicap under 18 år har ret til 2 årlige betalte besøgsrejser, hvis døgninstitutionen er beliggende uden for vedkommendes hjemsted.

Bestemmelsen sonderer ikke mellem, om personen har ophold på døgntilbuddet iht. tilbud fra en kommunalbestyrelse eller iht. en dom eller beslutning truffet af retten herom.

Formålet med ændringsforslaget er at præcisere at retten til besøgsrejser ikke skal gælde for personer med handicap der er anbragt på et døgntilbud i Grønland iht. en dom eller beslutning truffet af retten.

Bæredygtige konsekvenser

Forslaget vil sikre at personer der har ophold i døgntilbud i henhold til en dom, ikke få tilbagefald i gamle uhensigtsmæssige vaner når vedkommende besøger hjemstedet. Administrationen er enig med forslagsstilleren om at muligheden for at kunne benytte retten til besøgsrejsen, vil være under forudsætning af samtidig ret til udgang.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der forventes ikke økonomiske konsekvenser af høringsvaret.

Administrationens vurdering

Qeqqata Kommunia har fremsendt følgende høringsvar:

"Qeqqata Kommunia vil først og fremmest opfordre Naalakkarsuisut på det kraftigste om, at følge aftalen mellem kommunerne og Naalakkarsuisut, om mindst 5 ugers høringsfrist foruden ferieperioder.

Qeqqata Kommunia bifalder dog Naalakkarsuisuts præcisering ift. årligt betalt besøgsrejser for personer med handicap, der enten opholder sig i bo kollektiv, i beskyttet bo kollektiv eller på et døgntilbud, som ligger uden for vedkommendes hjemsted.

Præciseringen stadfæster, at retten til besøgsrejser for børn eller voksne med handicap frafalder, hvis vedkommendes ophold i døgntilbuddet blev besluttet via dom eller, at beslutningen herom er truffet af retten efter bestemmelserne i kriminallovens kapitel 33 for Grønland.

Det er kommunens erfaring, at dømte personer der er anbragt i et sikret døgntilbud efter handicaplovens §51, har en tendens til at få et tilbagefald når vedkommende besøger hjemstedet. Kommunen er derfor positivt indstillet på nuværende forslag om ændring af loven.

Kommunen føler sig tryk ved, at kredsretten forhører sig hos de enkelte kommunale sagsbehandlere omkring vedkommendes livssituation, før de træffer beslutninger omkring sager, der omhandler personer med handicap der har begået kriminalitet. Kommunen påskønner, at kredsretten giver kommunen mulighed for at igangsætte diverse tiltag i sager hvor retten vurderer, at dette er bedre for personen med handicap end at sende vedkommende i sikret døgntilbud.

Høringssvaret er behandlet administrativt.”

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- at tage orienteringen om høringssvaret vedrørende ændring af Inatsisartutlov omhandlende støtte til personer med handicap, til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Høringsbrev vedr. ” ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap”
2. Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap
3. Bemærkninger til Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap

Punkt 4.2 Orientering om høringsvar vedrørende ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn

Journalnr. 42.00

Baggrund

Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet fremsendte den 8. december 2020 "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn" til høring hos Qeqqata Kommunia.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til personer med børn

Faktiske forhold

Alle børn der er anbragt uden for hjemmet og uden for hjemstedet har ret til 2 årlige betalte besøgsrejser til hjemmet, hvilken er ensbetydende med at børn der er anbragt på en sikret afdeling i en døgninstitution ligeledes har ret til 2 årlige besøgsrejser.

Bestemmelsen sonderer ikke mellem, om barnet har ophold på døgntilbuddet iht. en beslutning om særlige støtteforanstaltninger truffet af en kommunalbestyrelse eller iht. en dom eller beslutning truffet af retten herom.

Formålet med ændringsforslaget er at præcisere at retten til besøgsrejser ikke skal gælde for børn, der er anbragt på et døgntilbud i Grønland iht. en dom eller beslutning truffet af retten.

Bæredygtige konsekvenser

Forslaget vil sikre at børn der har ophold i døgntilbud i henhold til en dom, ikke få tilbagefald i gamle uhensigtsmæssige vaner når vedkommende besøger hjemstedet. Dette vil blandt andet sikre at tiltag der har til hensigt at hjælpe det anbragte barn er i vedvarende fokus, uden unødige tilbagefald ved barnets besøgsrejse til hjemmet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der forventes ikke økonomiske konsekvenser af høringsvaret.

Administrationens vurdering

Qeqqata Kommunia har fremsendt følgende høringsvar:

"Qeqqata Kommunia vil først og fremmest opfordre Naalakkersuisut på det kraftigste om, at følge aftalen mellem kommunerne og Naalakkersuisut, om mindst 5 ugers høringsfrist foruden ferieperioder.

Qeqqata Kommunia har ingen indvendinger i forhold til forslag om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn.

Høringsvaret er behandlet administrativt."

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- at tage orienteringen om høringssvaret vedrørende ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn, til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Høringsbrev vedr. ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn”
2. Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn”
3. Bemærkninger til ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om ændring af Inatsisartutlov om støtte til børn”

Punkt 4.3 Orientering om høringsvar vedrørende vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag

Journalnr. 42.01.05

Baggrund

Styrelsen for Forebyggelse og Sociale Forhold fremsendte den 10. december 2020 "Vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag" til høring hos Qeqqata Kommunia.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 13 af 10. oktober 2019 om plejefamilier

Faktiske forhold

Hvert år fastsættes plejevederlaget af Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet og fremgår af Cirkulære om gældende sociale kontantydelse. Kommunen kan dog forhøje plejevederlaget med op til 700 procent, såfremt plejeopgaven stiller særlige krav til plejefamilien med hensyn til pædagogisk indsats og omsorg.

Kommunen skal på saglig grundlag vurdere omfanget og kompleksiteten i plejeopgaven for at fastsætte plejevederlaget, som samtidig skal matche plejefamiliens evner og kunnen. Dvs. at plejevederlaget skal afspejle niveauet af plejeopgavens omfang og kompleksitet, som stiller større krav om pædagogisk indsats i takt med sværhedsgraden af plejeopgaven.

Naalakkersuisut foreslår i vejledningen at anvende KL's 7-trinsskema, der er udviklet af Kommunernes Landsforening i Danmark, i fastsættelsen af plejevederlaget.

KL's 7-trinsskema er en oversigt over sammenhængen mellem barnets støttebehov, kravene til plejefamilien og antallet af tildelte plejevederlag. Oversigten angiver vejledende antal plejevederlag på baggrund af forskellige belastningsfaktorer som plejeopgaven kan indebære og hvilke krav der i den forbindelse stilles til plejefamilien.

KL's 7-trinsskema stemmer overens med Plejefamiliebekendtgørelsens hjemmel til at forhøje plejevederlaget med op til 700 procent.

Bæredygtige konsekvenser

De vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag vil gøre det meget mere overskueligt for sagsbehandlerne at fastsætte plejevederlaget, hvilken vil medføre en smidigere og en mere ensartet sagsbehandling på tværs af kommunerne.

KL's 7 trinsskemaet fremhæver de skærpede krav til plejefamilier i takt med barnets plejebehov, hvilken kan fungere som påmindelse til både sagsbehandlerne og plejefamilierne om at plejefamiliens kompetencer skal matche barnets støttebehov. Det stiller desuden et krav til sagsbehandlerne om at tilvejebringe uddannelse, supervision og økonomisk støtte til plejefamilien for at rekruttere kompetente plejefamilier.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der forventes ikke økonomiske konsekvenser af høringsvaret.

Administrationens vurdering

Qeqqata Kommunia har fremsendt følgende høringssvar:

”Qeqqata Kommunia vil først og fremmest opfordre Naalakkersuisut på det kraftigste om, at følge aftalen mellem kommunerne og Naalakkersuisut, om mindst 5 ugers høringsfrist foruden ferieperioder.

Qeqqata Kommunia bifalder dog, at Naalakkersuisut har udarbejdet vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag.

Kommunen er især tilfreds med, at de 3 vigtige elementer er blevet fremhævet, idet det tydeliggøres, at kravene til plejeforældrene skærpes efter barnets plejebenhov, hvilket afspejles i plejevederlaget.

Qeqqata Kommunia mener dog, at tildelingskriterierne, i KL's 7-trinsskema, skal beskrives nærmere, herunder bl.a. hvor man skal placere de enkelte barn, hvis det eksempelvis er blevet seksuelt krænket. Det vil blive mere overskueligt for sagsbehandlerne, hvis man, udover KL's 7-trinsskema, beskrev nærmere, hvad de enkelte trin kan indebære.

Qeqqata Kommunia opfordrer Naalakkersuisut til at afholde et introduktionskursus for de kommunale sagsbehandlere i at bruge 7-trinsskemaet, når vejledningerne foreligger. På den måde kan man sikre, at vejledningerne anvendes korrekt og ensartet, og man undgår misforståelser.

Vi vil endvidere opfordre Naalakkersuisut til at udarbejde en folder til plejeforældrene med generelle informationer om familiepleje herunder de forskellige krav i de syv trin. Plejeforældrene vil på den måde få et overblik over hvilken trin, det enkelte plejebarn befinder sig på samt hvilken krav, der i den forbindelse stilles til plejeforældrene. For at sikre at al information, der vedrører familiepleje, samles i folderen, vil det være nødvendigt at beskrive de skattemæssige forhold, som plejefamilien skal være opmærksom på, herunder at de selv er forpligtet til at indberette deres plejevederlag til Skattestyrelsen. Det vil ligeledes være oplagt at beskrive på hvilken baggrund, plejevederlaget bliver fastsat, for at sikre at plejefamilien bliver grundigt informeret om familiepleje.

Høringssvaret er behandlet administrativt.”

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- at tage orienteringen om høringssvaret vedrørende vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag, til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Følgebrev vedrørende ”vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag”
2. Vejledende kriterier for fastsættelse af plejevederlag

Punkt 4.4 Orientering om høringsvar vedrørende Forslag til Inatsisartutlov om offentlig hjælp

Journalnr. 41.01

Baggrund

Departementet for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet fremsendte den 15. december 2020 "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om offentlig hjælp" til høring hos Qeqqata Kommunia.

Regelgrundlag

Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp

Faktiske forhold

Forslaget om reform af offentlig hjælp ses som led i udmøntningen af Naalakkersuisuts politiske koalitionsaftale 2020-2022. Reformen skal også give borgeren incitament til og mulighed for at forbedre egne levevilkår, så fattigdom i befolkningen reduceres.

Reformen af offentlig hjælp er inden for rammen af en større koordineret reformindsats på uddannelses-, arbejdsmarkeds- og skatteområdet, der har til formål at sikre, at der er det afgørende samspil til at fremme beskæftigelse og øget selvforsørgelse.

Den gældende forordning om offentlig hjælp har en række udfordringer og har en del bestemmelser, der ikke er tidssvarende.

Igennem længere tid, og fra flere sider, har der været kritik af den nuværende offentlig hjælp ordning. Blandt andre Skatte- og Velfærdskommissionen samt Grønlands Økonomiske Råd har rettet kritik af de samspilsproblemer, der knytter sig til offentlig hjælp. Samspilsproblemerne betyder, at det for nogle grupper ikke er økonomisk fordelagtigt at søge beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked eller påbegynde uddannelse frem for at være på offentlig hjælp.

Bæredygtige konsekvenser

Ordnings vil for så vidt medvirke til, at modtagere af offentlig hjælp får større incitament til at tage ansvar for at forbedre deres situation, såfremt ordningen kører efter hensigten.

Det er kommunens opfattelse at der er brug for flere tilbud som de kommunale sagsbehandlere kan henvise ydelsesmodtagere til for, at implementere reformens formål og for at imødekomme ydelsesmodtagernes ofte komplicerede og overlappende udfordringer.

Reformen vil søge at adressere en række samspilsproblemer i forhold til ydelsesstruktur, sagsbehandling, målgrupper og indsatser. Man søger heriblandt at styrke ydelsesmodtagernes tilknytning til arbejdsmarkedet med en langsigtet vision om, at øge incitament hos ydelsesmodtagerne til at forsørge sig selv. For at nå dette mål vil sagsbehandlerne blandt andet blive pålagt at indgå i tværfaglige og helhedsorienterede indsatser der skal fremme beskæftigelse og øget selvforsørgelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Der forventes ikke økonomiske konsekvenser af høringsvaret.

Administrationens vurdering

Qeqqata Kommunia har fremsendt følgende hørings svar:

”Qeqqata Kommunia vil først og fremmest opfordre Naalakkersuisut på det kraftigste om, at følge aftalen mellem kommunerne og Naalakkersuisut, om mindst 5 ugers høringsfrist foruden ferieperioder.

Qeqqata Kommunia værdsætter at Naalakkersuisut søger at adressere samspilsproblemer i forbindelse med ydelsesstrukturen, og søger at gøre incitamentet til at være tilknyttet arbejdsmarkedet større hos ydelsesmodtagerne.

Det er dog kommunens erfaring at de fleste ydelsesmodtagere har så store fysiske, psykiske eller sociale udfordringer, at de ikke er i stand til at varetage et deltidsarbejde. På nuværende tidspunkt har sagsbehandlerne i kommunen kun mulighed for, at tilbyde misbrugsbehandling i Allorfik, rådgivningsforløb

i familiecenteret (som kun er tiltænkt børnefamilier) og henvisning til Pissassarfik (som kun er tiltænkt borgere omfattet af handicaplovgivningen). Kommunen har brug for flere tilbud til at imødegå ydelsesmodtagernes ofte komplicerede og i mange tilfælde, overlappende udfordringer.

Qeqqata Kommunia opfordrer derfor Naalakkersuisut om at yde økonomisk støtte til, at kommunerne kan oprette flere tilbud med henblik på, at kommunerne kan implementere reformens formål med, at give ydelsesmodtagerne incitament til at forbedre egne levevilkår.

Kommunen har derudover følgende bemærkninger til de enkelte paragraffer:

Ad §14: Kommunen har på nuværende tidspunkt allerede et godt tværfagligt samarbejde med forskellige offentlige instanser herunder Familiecenteret, Majoriaq, Sundhedsvæsenet mv., hvorfor kommunen ser frem til at fortsætte de gode samarbejde, men anser det for værende unødvendigt at etablering af tværfaglige teams indgår i forslaget.

Ad §15: I den nuværende lovgivning står det meget klart hvad handlingsplanen skal indeholde, hvorimod man i nærværende forslag til lov og dens bemærkninger ikke har en liste over hvad handlingsplanen skal indeholde. Kommunen vil opfordre Naalakkersuisut til at lave nærmere regler om, hvad en handlingsplan skal indeholde for at sikre en ensartet og koordineret sagsbehandling i alle sager om offentligt hjælp.

Ad §18: Kommunen har på nuværende tidspunkt et samarbejde med Majoriaq i forhold til revalidering af borgere på førtidspensionsområdet, hvor Majoriaq har ansvaret for at få borgeren i kontakt med virksomheder med henblik på, at få borgeren på jobprøvning. Kommunen mener at man må bevare arbejdsdelingen på alle områder for, at bevare overblik over hvilke arbejdsområder de forskellige offentlige instanser råder over. Kommunen mener derfor at Majoriaq er den rette instans til, at bistå ydelsesmodtageren med indgåelse af aftale med frivillig mentor, eftersom Majoriaq allerede har forbindelse med de lokale virksomheder.

Ad §22: Kommunen har svært ved at se hvordan grundtaksten på 4.500kr per måned, kan dække alle de faste og variable månedlige udgifter som husleje, mad, tøj mv., med de priser der er i Grønland i dag. Qeqqata Kommunia vil i den forbindelse vide, hvilke kriterier Naalakkersuisut har benyttet i beregningen af grundtaksten.

Ad §§24-26: Ydelsesmodtagerne vil efter den reformerede lovgivning se frem til tillæg som udbetales, såfremt de deltager aktivt i og gennemfører aktiviteter bestemt i handlingsplanen. Kommunen er i bund og grund glad for, at man på den måde søger at gøre incitamentet til at deltage

aktiv i sagsbehandlingen større samtidig med, at man gør incitamentet til at være tilknyttet arbejdsmarkedet større. Kommunen støtter dog ikke forslaget om, at man giver ydelsesmodtageren et tillæg, som reduceres hvis vedkommende selv eller en partner har haft indkomst i den pågældende periode. Dette vil medføre en uforholdsmæssig høj grad af administrativt merarbejde sammenholdt med ydelsens størrelse.

Ad §46: Paragrafnummeret skal rettes til 46 i den grønlandske udgave.

Ad §48, stk. 3: Den gældende lovgivning angiver at kommunalbestyrelsen kun **i særlige tilfælde**, efter forløbet af 1 år efter udbetalingen af offentligt hjælp kan beslutte, at kravet om tilbagebetaling bortfalder. Hvorimod man i nærværende forslag foreslår at kravet på tilbagebetaling af offentligt hjælp, automatisk bortfalder 2 år efter udbetaling. Kommunen er bange for at der kan være visse borgere, der kan finde på at misbruge offentligt hjælp eftersom tilbagebetalingskravet bortfalder allerede 2 år efter. Kommunen opfordrer derfor Naalakkersuisut til at fastholde stk. 3 i den gældende paragraf 48, der angiver at kommunalbestyrelsen kun i særlige tilfælde kan beslutte, at tilbagebetalingskravet bortfalder.

Qeqqata Kommunia opfordrer Naalakkersuisut til at køre et introduktionskursus før den nye lovgivning på området træder i kraft, med henblik på at sikre at der bliver en fælles forståelse hos de kommunale sagsbehandlere, om den reformerede lovgivning.

Høringssvaret er behandlet administrativt.”

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- at tage orienteringen om høringssvaret vedrørende ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om offentlig hjælp”, til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Høringsbrev vedr. ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om offentlig hjælp”
2. Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om offentlig hjælp
3. Bemærkninger til ” Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2021 om offentlig hjælp”

Punkt 4.5 Orientering om høringsvar vedrørende Forslag til Inatsisartutlov om Grønlands Menneskerettighedskommission

Journalnr.

Baggrund

Departementet for Sundhed fremsendte den 18. december 2020 "Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2020 om Grønlands Menneskerettighedskommission" til høring hos Qeqqata Kommunia.

Regelgrundlag

Inatsisartutlov nr. 20 af 27. november 2018 om Grønlands Råd for Menneskerettigheder

Inatsisartutlov nr. 3 af 29. november 2013 om ligestilling af mænd og kvinder

Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd

Inatsisartutlov nr. 1 af 29. maj 2017 om Handicaptalsmand

Inatsisartutlov nr. 37 af 28. november 2019 om Ældretalsmand

Faktiske forhold

I dag varetager fem forskellige institutioner, herunder Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Børnerettighedsinstitutionen, Handicaptalsmanden, Ligestillingsrådet og Ældretalsmanden, arbejdet for at fremme og beskytte borgernes rettigheder.

Naalakkersuisut foreslår at man sammenlægger ovenstående institutioner til en samlet uafhængig institution for hhv. at styrke det uafhængige arbejde, anvende ressourcerne på en hensigtsmæssig måde og for at styrke den faglige styrke.

Ved at sammenlægge de fem institutioner søger Naalakkersuisut at fremme arbejdet på tværs af rettighedsområder, effektivisere en række arbejdsopgaver og sikre en højere grad af faglig specialisering.

Lov om Institut for Menneskerettigheder trådte i kraft for Grønland i 2014, hvilken er ensbetydende med at Danmarks Nationale Menneskerettighedsinstitution siden har varetaget opgaven, som national menneskerettighedsinstitution for Grønland.

Arbejdsdelingen mellem kommissionen og Institut for Menneskerettigheder bliver opretholdt indtil sagsområdet bliver hjemtaget fra rigsmyndighederne, men det forudsættes at Institut for Menneskerettigheder og kommissionen gensidigt kan rådgive og støtte hinanden efter etablering af Menneskerettighedskommissionen.

Naalakkersuisut foreslår at kommissionen skal bestå af fem medlemmer, hvoraf lederne af de sammenlagte menneskerettighedsinstitutioner foreslås at blive medlemmer, således at de stærke talsmandsfunktioner kan fortsætte i kommissionen.

Kommissionens medlemmer og formand udpeges af Inatsisartut efter offentligt opslag, hvor de udpeges for en 4-årig periode, hvorefter de kan genudpeges for yderligere en periode. Derefter kan de først udpeges på ny efter mindst 4 års forløb.

Sekretariatene bliver sammenlagt til én, med sæde i Nuuk for at samle alle kompetencer i én organisation. Sekretariatet varetager administrationen for og yder faglig bistand for kommissionen. Bevillingen til kommissionen for 2021 bliver 12,1mio., som fordeles mellem de forskellige områder.

Naalakkersuisut foreslår at kommissionen skal:

1. fremme ligebehandling uden forskelsbehandling pga. køn, hudfarve, sprog, religion, mv.
2. fremme og beskytte menneskerettighederne i Grønland ved at:
 - overvåge, dokumentere og rapportere om menneskerettighedssituationen i Grønland
 - rådgive Inatsisartut, Naalakkersuisut, andre offentlige myndigheder og private aktører om menneskerettigheder
 - deltage i den offentlige debat og formidle viden om menneskerettigheder
 - anbefale tiltræden, ratifikation og inkorporation af internationale menneskerettighedskonventioner

Bæredygtige konsekvenser

Kommissionen vil på sigt få større gennemslagskraft i at fremme og beskytte borgernes menneskerettigheder ved at samle alle menneskerettighedsinstitutionerne, idet de fem forskellige kommissærer vil stå bag al kommissionens arbejde. Ressourcerne vil endvidere blive anvendt på en mere hensigtsmæssig måde samtidig med at man samler erfaring og viden på området i én institution.

Kommissionen vil få større frihed til at formulere sine opgaver, som følge af at man i forslaget forenkler beskrivelsen af kommissionens mandat hvilke vil give kommissionen større råderum til at fastlægge sit virke.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Ved at centralisere institutionerne i Nuuk vil Qeqqata Kommunia miste arbejdspladser og dermed tilhørende skatteindtægter.

Der forventes endvidere at blive en mindre administrativ byrde pga. kommissionens ret til oplysninger fra kommunerne, som følge af deres styrkede mandat.

Administrationens vurdering

Qeqqata Kommunia har fremsendt følgende høringssvar:

”Qeqqata Kommunia vil først og fremmest takke Naalakkersuisut for at sende forslaget om at oprette en menneskerettighedskommission i høring.

Qeqqata Kommunia sætter pris på, at menneskerettighedsinstitutionerne har forskellige fokusområder i dag, da man på den måde sikrer, at forskellige samfundsgrupper er i vedvarende fokus.

Det er Udvalg for Velfærds bekymring, at de forskellige samfundsgrupper mister deres indflydelse, og at fokus på dem vil blive svækket, når forslaget om at gøre kommissionens virke og fokus mere bredt bliver implementeret.

Ligesom forskellige foreninger vil miste deres indflydelse som de udøver gennem de forskellige talsmandsfunktioner, idet foreningerne som bekendt samles og viderebringer deres budskaber til menneskerettighedsinstitutionerne.

Udvalget er ikke enig med forslagets argument om, at fagligheden styrkes ved sammenlægningen, eftersom fagligheden vil svækkes, når menneskerettighedsinstitutionernes virke og fokus bliver mere bredt.

Udvalget er utilfreds med, at man ved at ophæve de gældende love om de forskellige menneskerettighedsinstitutioner forulemper kommunen, andre offentlige instanser, foreningerne og organisationernes mulighed for at øve indflydelse, da man ved at ophæve den gældende lovgivning ligeledes ophæver Børnerådet og Ligestillingsrådet, som kommunen og andre instanser deltager i.

Qeqqata Kommunia bemærker og sætter spørgsmålstegn ved, at man vælger at etablere en kommission ved sammenlægningen, eftersom kommissioner ofte kun oprettes i tidsbestemte perioder.

Kommunen kan godt forstå, at man ønsker at anvende ressourcerne på en mere hensigtsmæssige måde, men sætter spørgsmålstegn ved, hvor meget Naalakkersuisut vil ofre i stræben efter det. Udvalget er bekymret for, at man ved at centralisere de offentlige myndigheders arbejdspladser risikerer at skade de øvrige byers mulighed for at udvikle sig, de private virksomheders gevinst ved decentralisering og borgernes mulighed for at have flere arbejdspladser at vælge imellem.

Kommunen er dog glad for at man foreslår at medlemmerne af kommissionen vælges med udgangspunkt i paris principperne, der sikrer en pluralistisk repræsentation af alle samfundskræfter med garanti for uafhængighed.

Vi vil rette stærk kritik mod forslaget om at flytte Handicaps talsmandens institution til Nuuk i forbindelse med sammenlægningen, da Qeqqata Kommunia vil miste arbejdspladser, og kommunen vil ligeledes rette stærk kritik af centraliseringen af offentlige arbejdspladser.”

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- at tage orienteringen om høringsvaret vedrørende ” Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2020 om Grønlands Menneskerettighedskommission”, til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Høringsbrev vedr. ” Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2020 om Grønlands Menneskerettighedskommission”
2. Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2020 om Grønlands Menneskerettighedskommission
3. Bemærkninger til ”Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxx 2020 om Grønlands Menneskerettighedskommission”
4. Høringssvar fra Handicaptalsmanden
5. Høringssvar fra Børnetalsmanden

Punkt 4.6 Orientering om høringsvar vedrørende Status på boligmassen på ældreområdet 2020

Journalnr. 44.05

Baggrund

Departementet for Sociale Anliggender, Familier og Justitsområdet fremsendte den 23. december 2020 "Status på boligmassen på ældreområdet 2020" til høring hos Qeqqata Kommunia.

Regelgrundlag

Landstingsforordning nr. 11 af 30. oktober 1998 om ældreinstitutioner mv.

Faktiske forhold

Rapporten om standen og egnetheden af bygningsmassen på ældreområdet skal danne grundlag for udarbejdelsen af en ny ældrestrategi, hvorefter der udarbejdes en sektorplan på både nationalt og kommunalt plan.

Rapporten slutter af med at give anbefalinger til konkrete indsatser for vedligehold og udbygning på ældreområdet med en tidshorisont på 10 år, på baggrund af prognosen for den demografiske udvikling i det grønlandske samfund.

Det fremgår af landstingsforordningen at det er den enkelte kommunens ansvar at der er det fornødne antal pladser i kommunale ældreinstitutioner, hvorved udgifter til anlæg og drift af kommunale ældreinstitutioner afholdes af de enkelte kommuner. Kommunen har dog mulighed for at søge om tilskud til anlæg af kommunale ældreinstitutioner i henhold til cirkulære nr. 213 om social udbygning af 30. november 1993.

Denne mulighed er dog under udfasning jf. den netop indgåede nye budgetsamarbejdsaftale mellem Naalakkersuisut og kommunerne.

Ifølge fremskrivningen af antallet af borgere over 65 år frem til 2050 ses en fortsat forventet stigende middelalder hvor antallet af ældre vil være 8.919 i sammenligning med 4.926 ældre personer i 2020 dvs. en fordobling på 17 år.

Udvikling i middelalder er et tegn på, at befolkningen er sunde og raske i længere tid end tidligere, hvorfor man i rapporten finder det naturligt at en større del af befolkningen over 65 år kan blive boende i eget hjem fremadrettet. Men man gør i rapporten opmærksom på at samfundet og bygningsmassen skal indrettes til at kunne håndtere de udfordringer, der følger med markant større gruppe af ældre i befolkningen.

Det ses, at der allerede på nuværende tidspunkt er stor mangel på antal af pladser i ældreboliger og alderdomshjem og, at der fra 2018-2019 er sket en stigning af antallet af borgere op venteliste til de forskellige boligtyper. Idet tal fra kommunerne viser at der på nationalt plan i ventelisterne til ældreboliger er 681 ældre, mens der var 337 ældre på venteliste til en plads i alderdomshjem i 2018-2019.

Antallet af personer over 65 år i januar 2019 var 893 ud af 9.409 borgere i Qeqqata Kommunia, dvs. at personer over 65 år udgjorde 9 procent af indbyggerne.

Tilstandsregistreringen viser et efterslæb på 5,3 millioner kroner eller 398 kroner per m², til sammenligning til gennemsnittet på 616 kroner på landsplan. Det lave efterslæb samt det lave forventede vedligehold kan også forklares med at bygningsmassen generelt er meget ung, men andre faktorer som materialevalget og totaløkonomiske overvejelser i opførelsen kan også spille ind.

I rapporten vurderes ældreboligernes egnethed i Qeqqata Kommunia med en gennemsnitlige karakter på 8,7 hvilket er en hel karakter over landsgennemsnittet og samtidig det højeste af landets kommuner.

Mens egnetheden som handicapbolig ligger på 7,1 hvilket igen er et godt stykke over landsgennemsnittet og kun overgået af Kommune Kujalleq i egnethed.

De dårligste ældreboliger ligger i Sarfannguit, med en karakter på 6,7 i egnethed som ældrebolig og 5,2 som handicapbolig, mens de bedste ældreboliger er beliggende i Sisimiut med en karakter på 9,7. Hvilket betyder at det bliver vurderet til at være de bedste ældreboliger i hele Grønland og da boligerne samtidigt scorer 9,6 i handicapvenlighed er de samtidig de mest handicapvenlige ældreboliger i Grønland.

Det vurderes at der vil være behov for at etablere 52 ekstra pladser i de næste 10 år på ældreinstitutioner, hvilket groft estimeret kan anslås til 90 mio. kroner og 149 pladser i ældreboliger til i omegnen af 150 mio. kr. Investeringsbehovet vil således være i alt ca. 240 mio. kr. hvor næsten 90 procent af behovet skal afsættes til at etablere nye boliger. Der er med finansloven for 2020 igangsat projektering af i alt 40 pladser op alderdomshjemmene, hvilket udgør en meget stor andel af behovet på 52 pladser frem mod 2029.

Bæredygtige konsekvenser

Egnetheden af de ældres boliger udgør en meget stor betydning for de ældres livskvalitet da trygge rammer der dækker de enkeltes behov, er en forudsætning for trivsel. Indsatser for vedligehold og udbygning på ældreområdet er derfor essentiel i forhold til at sikre en sund aldring for alle borgere i kommunen.

Langsigtet planlægning i forhold til både at sikre ældrevenlige og handicapvenlige boliger, samt at sikre de bedste vilkår for sund og aktiv aldring, med udgangspunkt i den demografiske udvikling er derfor en meget bæredygtig udgangspunkt.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Investeringsbehovet for at anlægge og vedligeholde ældreboliger anslås i rapporten til, at være i alt 270 mio.kr. i de næste 10 år.

Investeringsbehovet anslås til at fordele sig procentvis på følgende udgifter:

- 2 pct. til efterslæb
- 7 pct. til vedligehold
- 33 pct. til anlæg af ældreinstitutioner
- 56 pct. til anlæg af ældreboliger
- 1 pct. til forbedringer af egnethed
- 1 pct. til forbedringer af handicapvenlighed

Administrationens vurdering

Qeqqata Kommunia har fremsendt følgende hørings svar:

” Qeqqata Kommunia takker boligdepartementets for den grundige analyse af boligmassen på ældreområdet.

Arbejdet for at sikre de bedst mulige vilkår for de ældre er prioriteret højt i Qeqqata Kommunia, hvor det blandt andet står meget klart i koalitionsaftalen, at der skal arbejdes for at få anlagt boliger særskilt for de ældre og de unge i bygderne. Det er endvidere koalitionen ambition at alders- og førtidspensionister bliver boende i eget hjem i længere tid, og at der i den forbindelse skal være en god service for de ældre.

Kommunen har i den forbindelse oprettet tilbud om døgnhjemmehjælp hvor de ældre har mulighed for at få personlig hjælp og pleje på alle ugens dage, ud over de i lovgivningen fastsat krav om hjemmehjælp. Hjemmehjælpen bliver tilbudt på hverdage fra kl. 8 – 17, mens døgnhjemmehjælpen bliver tilbudt i hjemmet i alle dage fra kl. 8.00 – 22.30 og med tilbud til at foretage et nødopkald i tidsrummet fra kl. 22.30 – 08.00 til borgere der har behov for øget kontaktmulighed.

Etableringen af døgnhjemmehjælpen blev igangsat af projektgruppen, som er en del af et større projekt i kommunen, der skal sikre de gode liv blandt alle borgere i alle samfundslag i kommunen. Projektet hedder ”Inuunerissaarneq – det gode liv” og har 7 delgrupper der hver især har forskellige fokus heriblandt på borgere med særlige behov, forældre og ikke mindst de ældre. Delgrupperne er tværfaglige og er sammensat af ansatte der arbejder i de forskellige kommunale daginstitutioner, skoler, fritidsklubber, MISI og sundhedsvæsenet, hvilket sikrer indsigt fra forskellige relevante faggrupper.

Projektgruppen der har fokus på de ældre planlægger og implementerer forskellige projekter, der har til formål at sikre de ældres trivsel gennem en mere aktiv og sund hverdag. Projektgruppen har bl.a. fået etableret forskellige udendørs fritidsfaciliteter ved ældreboliger i Sisimiut, med blandt andet en seniorfitness der giver de ældre mulighed for at benytte sig af de træningsredskaber, som er bygget specielt til personer med nedsatte fysiske funktionsevner. Projektgruppen er på nuværende tidspunkt i gang med at planlægge lignende udeareal tilpasset de ældre, i Maniitsoq.

Qeqqata Kommunia håber på at hæve trivslen blandt borgerne gennem sundere og mere aktiv hverdag, og håber blandt andet på, at borgerne på den baggrund efterhånden vil kunne klare sig i længere tid i egen hjem. Kommunen er derfor enig med rapportens beskrivelse af at det er en fælles national og kommunal mål og ønske at de ældre skal støttes i at bo længst mulig i eget hjem.

Qeqqata Kommunia er opmærksom på den demografiske udvikling, hvor antallet af ældre bliver højere og at mellevealderen giver tegn på, at borgerne er sunde og raske i længere tid. De ældre er i kommunens øjne en stor ressource der skal være med til at viderebringe den grønlandske levevis videre til den yngre generation.

Kommunen har derfor arbejdet for at få bygget ældreboliger og er på nuværende tidspunkt i gang med at bygge flere ældreboliger i Sisimiut, og skal bygge flere ældreboliger i Maniitsoq.

Kommunen regner med at der vil blive flere plads i alderdomshjemmet når projekteringen og dermed også byggeriet af demensafdelingerne står færdigt.

Kommunen er dog udfordret af manglen på uddannede socialhjælpere på ældreområdet, og regner med at manglen på uddannet arbejdskraft vil stige i takt med udviklingen. Hvorfor kommunen gerne ser mere attraktive uddannelses tilbud på området, med henblik på at sikre den bedste service for vores ældre.

Kommunen ser frem til at blive inddraget i udarbejdelsen af de kommunale sektorplaner!

Hørings svaret er behandlet administrativt.”

Indstilling

Området for Velfærd indstiller over for Udvalg for Velfærd:

- at tage orienteringen om høringssvaret vedrørende ” Status på boligmassen på ældreområdet 2020”, til efterretning

Afgørelse

Taget til efterretning.

Bilag

1. Høringsbrev vedr. ”Status på boligmassen på ældreområdet 2020”
2. ”Status på boligmassen på ældreområdet 2020”

08 Eventuelt

Punkt 8.1

Direktøren oplyser at administrationen arbejder på revurdering af åbningstiderne i nødherberg samt ordensreglerne, og disse skal til en formandsbeslutning.